

חוט של חסד

הגליץ לכלל בית יהודי | בנשיאות הר"ה צ' שלום ארוש שליט"א פרשתו **וַאֲרָא** | כו' טבת תשע"ח (13/01/18) | גליץ 552

הדרך לגאולה השלימה

האמונה, וצריכים לשוב ולהתבונן בעוון הבכיינות שהוא המונע העיקרי של הגאולה הפרטית והכללית:

אנשים אומרים: 'יש הרבה צרות'. ואכן שומעים על צרות בלי סוף: מחלות גוף ונפש, עיכובי זיווגים ופרי בטן, ילדים שיוּרדים מהדרך, יתומים ואלמנות, חובות, סכסוכים ומריבות, אבטלה ועוני, ועוד ועוד, וישנם כאלה שאצלם כל הצרות באות ביחד, "צרות בצרות". ואכן כל אלה צודקים: יש להם צרות, הם בבעיה. הם אומרים: "אני לא מתכבין, זו פשוט המציאות, המציאות קשה מאוד..."

במציאות הם צודקים, הבעיות קשות. אבל השאלה עכשיו היא לא על המציאות, השאלה היא איך לפתור את הבעיות, איך לצאת מהצרות. ובוודאי, איך לא להגביר את הצרות. השאלה היא האם אתה רוצה לפתור את הבעיות או להישאר אֶתן. אם אתה רוצה להישאר צודק, תדע לך, ותדעי לך, שאתם מחליטים להישאר עם הצרות שלכם עד מאה ועשרים ואולי אף להגביר אותן, ואין אף אחד בעולם שיכול לעזור לכם.

תצדיק את ה' ותגאל

אבל אם אתם רוצים לצאת מהצרות, אז תזכרו טוב, שכמו שאתם מרגישים שאתם צודקים, כך תאמינו שגם ה' צודק, כי ה' צדיק. צדיק וצודק זה דבר אחד. וכאשר אתה בוחר להסתכל רק על זה שאתה צודק, אתה למעשה בוחר להסתכל על הקב"ה כאילו הוא יתברך ח"ו אינו צדיק. כמו שמספרת הגמרא על רב הונא שהוחמצו לו ארבע מאות חביות יין והפסיד סכום כסף עצום, באו חכמים ורמזו לו לעשות תשובה, אך רב הונא הצדיק את עצמו ואמר: 'וכי אני חשוד בעיניכם?' ענו לו חכמים: 'וכי הקדוש ברוך הוא חשוד בעינינו?...' כי כאשר אדם מצדיק את עצמו - הוא למעשה מאשים את ה' וכביכול

גאולה שלימה. ואנו צריכים ללמוד ולהתבונן במהלך גאולת מצריים כדי שהגאולה של דורנו תהיה באמת גאולה שלימה, שניגאל בפנימיות מהכפירות ומהבכיינות ונזכה לדעת האמונה.

גלות והגאולה בדורנו

וזו עיקר המשימה בדורנו: להאמין בדעת של הגאולה, להתחבר עם הדעת של הצדיקים, ועל ידי זה להיגאל. כי בדורנו אין שעבוד מלכויות וכל היהודים, גם בארץ וגם בחו"ל, חיים פחות או יותר בשלווה וברגיעה, הרבה יותר מאשר בכל הדורות שבהם היו היהודים בכל מקום למרמס ולהשפלה והיו מטרה לכל צר ואויב. וכן בדורנו יש שפע ורווחה כלכלית שהעניי שבדור שלנו - יש לו דברים שלא היו לעשירים ביותר לפני כמה עשרות שנים: מים בברזים, שירותים בבית, אור וחשמל, מכונת כביסה תנור מזגן ומקרר, הנסיעות היום קלות מהירות ומפנקות. ובכל זאת אנשים שבורים מיואשים ועצובים - מדוע?

כי היום עיקר הגלות היא גלות הדעת - אנשים שיש להם הכול ואין להם כלום; אנשים עשירים כקורח, שהם שבורים ומדוכאים ולא רוצים לחיות. והכול בגלל החיסרון באמונה, כי בלי אמונה העולם הזה הוא גיהנום, ועם אמונה גם הצרות והייסורים הגדולים ביותר - נעימים ומתוקים, כפשוטו. חייבים להכניס טוב לראש שאין שתי אפשרויות. יש דרך אחת ויחידה אל האושר והיא דרך האמונה, אין דרך עוקפת ואין דרך קיצור.

אל תהיה צודק תהיה חכם

לכן צריכים לשוב ולהתבונן ביסודות

"לא מבין כלום, רק מאמין שהכול לטובה". האמונה היא דווקא כשלא מבינים כלום, לא רואים שום טובה בעיניים, רואים שיש כאן מהלך אלוקי, ומאמינים שה' כולו טוב.

מי שאכן מאמין בזה בלב שלם - אין לו שום צרות והוא חי בגן עדן. אבל גם מי שרחוק מלחיות את האמונה הזאת בלבד, והוא עדיין מרגיש צרות,

צער, וקשיים - גם עליו מוטל להקשיב לצדיקים שחיים את האמונה, ולציית להם בתמימות, ולמרות שהוא לא רואה את הטובה, עליו להאמין שיש כאן טוב ולהודות לה'. בלי שום שכל, בלי שום הבנה, ובלי שום הרגשה; ועם התודות נבנית הדעת וגדלה, בכל תודה ותודה מתחזקת האמונה - עד שבאמת באים לאמונה השלימה והצרות מתבטלות לגמרי!

מקשיבים לגואל ונגאליים

יוצא שהדבר הגרוע מכול הוא לדחות את הגואל בידיים ולומר לו: "יש לי צרות - אני לא יכול להקשיב לך, אני לא יכול לקבל את דבריך... יש לי בעיות וקשיים - אני לא יכול להתבטל...". וזה מה שקרה לעם ישראל, כמו שכתוב: "ולא שמעו אל משה, מקוצר רוח ומעבודה קשה". 'לא שמעו' פירושו 'לא קיבלו'. הם נשאר עם הצרות שלהם ועם הקושיות שלהם.

הם אמרו למשה: "מה אתה רוצה מאוננו? תראה מה עובר עלינו, עם כאלה צרות איך אנחנו יכולים להאמין שיהיה טוב ושתהיה גאולה?" הם לא יכלו להקשיב לצדיקים ולהתחבר עם המהלך של פנימיות הגאולה שהיא התחברות לדעת האמונה - לכן הגאולה לא הייתה יכולה להיות

מהלך הגאולה של בני ישראל מתקדם. הגואל מגיע בחסדי ה' והעם מאמין ומצפה לישועות. אך בסוף הפרשה הקודמת חלה נסיגה. השעבוד נעשה כבד יותר ומגיע ל"שיא של כל הזמנים". ובני ישראל נופלים לייאוש ולתרעומת. וזו בדיוק ההזדמנות להסביר לבני ישראל מהי גאולה באמת.

בני ישראל חושבים שגאולה זו הפסקת השעבוד ויציאה ממצרים; אך לא כן הדבר, גאולה היא דעת של אמונה, כי רק זו חירות הנפש באמת. כמו שאומרים בשם הצדיקים שגאולה היא לא להוציא את עם ישראל מהגלות, אלא להוציא את הגלות מעם ישראל.

לכן בתחילת הפרשה נותן לנו הקב"ה "שיעור באמונה" ומספר לנו על אמונת האבות הקדושים, שהאמינו בהבטחות של ה' למרות שלא ראו את קיום ההבטחות - וכך מוטל על בני ישראל להאמין בגאולה למרות שהשעבוד הולך וגובר, כי דווקא זו הדרך להיגאל באמת: להאמין דווקא מתוך הצרות, ומתוך החושך, ומתוך התגברות השעבוד, ומתוך זה שבכלל לא רואים את הטובה.

השאלה אינה שאלה

כבר עשרות בשנים שמוכים אותי משמים לדבר עם בני ישראל דיבורים של אמונה, ובכל פעם חוזרת אותה השאלה: הכול טוב ויפה, אבל איך אני יכול להאמין בה' ולהאמין שהכול לטובה עם צרות כאלה ועם בעיות כאלה...? אך יש לדעת ששאלה זו אינה שאלה כלל, כי בשום מקום לא כתוב שצריכים להאמין בה' רק כאשר הכול הולך 'חלק'; אם הכול טוב ואם אתה מבין שהכול טוב - מה החכמה? מה יש להאמין?; אדרבא, עיקר מצוות האמונה היא להאמין בה' מתוך קשיים ובעיות, מתוך ההקשות. לכן האמונה מתחילה מכך שרשים:

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב

יום ד' בירושלים
ישיבת חוט של חסד שינואל תנ"א
שיעור קבוע בהלכה בשעה 20:30
ולאחרי"כ שיעור ראש הישיבה בשעה 21:00
יום ה' בחולון (שני תל יומיים) 21:30
יח' המועדפים פנית המצודה ב"כ ע"ש הלל

יום ב' כח טבת (15/01/2018)
צרפת - פריז
לפרטים: www.torah-box.com

יום א' כו' טבת (14/01/2018)
ירושלים והסביבה
ב"כ אחוז רח' דונת 34 שטונת זילה
בשעה: 20:30

לפרטים ולהזמנת שיעורים: 0527611100

פניני חסידות ברסלב

הבכורים והאמונה, כי הכל אחד, כי על ידי אמונה, עוברים על כל החכמות הנמשכין מחלל הפנוי, שזה בחינת קדושת בכורים, כי האמונה היא הבכורה, כי על ידה באים כל התולדות וממנה עיקר התחדשות המוחין, כי היא עיקר החיים, כמ"ש (משלי ט"ז), "באור פני מלך חיים".

ועל ידי אמונת חידוש העולם, שמאמינים בחידוש העולם, שהשם יתברך ברא הכל כרצונו יש מאין המוחלט אחר העדד הגמור, מכניעים קליפת פרעה ויוצאים מכל הגלויות, כי האמונה מפיחה חיים בכל קומת האדם, מחודשת אותו לגמרי, שזה נקרא אמונת חידוש העולם, שהאדם מאמין שכמו שהוא יתברך חידש את העולם יש מאין המוחלט, כמו כן הוא מחדש גם עתה בטובו בכל יום תמידי מעשה בראשית, ויכול הכל בין רגע להשתנות לטובה, והוא יכול בכל עת להגיע לידיעה והכרה חדשה באלוקותו.

- ★ א ש ב של החיים
- ★ עצבות תשך הכפירה.
- ★ כל צבחה מניקה פניה אדם, וביותר העצרות הקשורות לנאוף.
- ★ שעה ביום – כפורים; כל היום – פורים.
- ★ אדם יכול לצאת מכל הכפירות אם ירגיל עצמו לומר על הכל תוך התורה.
- ★ מי שמשעבד את חקמתו לשלל האמונה, נצול מכל הכפירות.
- ★ גוונים וישרים פשוטים של אמונה הם פח גדול נגד כל הכפירות.

היא כאמור מבחינת 'עתיק' שהיא כנגד היסוד הפשוט, לכן היא מתנגדת לאמונה הפשוטה, האמונה האומרת שכל הפעולות המשתנות משתלשלות מהאחד הפשוט. לכן, על פי האמת, אי אפשר לצאת ממצרים כי אם על ידי התגלות ההשגחה, כמו שהיה בשעת יציאת מצרים, שגילה השם יתברך השגחתו בעולם בהתגלות גדול מאד, כי עשה עמו אותות נוראות, וכל עיקר קשיות וכבדות הלב של כל אדם שנדבק בו הכפירות מקורו בחלל הפנוי, שהרי, בשביל לברוא את העולם, הקב"ה עשה חלל שהיה פנוי כביכול מאלוקותו, ושורש הכפירה נמשך מאותו חלל, מאותו מקום ממנו סילק הבורא אלוקותו כדי שיוכל לברוא את העולם, ומשה אחיות פרעה, כי יש כפירות שבאים מחמת חכמות חיצוניות, וכפירות אלו הם בחינת גלות ויון ואדום, ואלו כפירות שאפשר יחסית בנקל לצאת מהם, מספיק ללמוד תורה וכל הכפירות מתיישבות, כי על ידי הלימוד מתבטלן כל הכפירות (אמונה יא), אבל הכפירות הבאות מחלל הפנוי לא מתיישבות כי אם על ידי אמונה, שהיא בחינת שתיקה, ולא על ידי לימוד שעניינו דיבור. ועל כן בפרשיות חותם הפנין העוסקות ביציאת מצרים, מדברים מקדושת

פרעה על פרעה מלך מצרים כותב רבי יעקב אביחצירא זצ"ל בספרו מחשוף הלבן, שהוא כנגד הכתר דקליפה, והוא הראש לכל ארבעת הגלויות, כי יש ארבע גלויות, והם גלות בבל, פרס, יון ואדום, הנרמזים בבראשית במיילים, תהו, ובהו, וחושך, ותהום, והם כנגד ארבע אותיות שם הויה, אך גלות מצרים היא כנגד קוצא דאות יוד, כנגד עתיק, ולכן היא שורש הגלויות, ולכן, כל הרשעים הכופרים שהיו במשך ההיסטוריה, לא מגיעים לקרסוליים של פרעה, שהוא התנים הגדול הרובץ על יארוהי בכוחו ועוצם ידו, ותלמידיו שבכל דור כחשו בה, ויאמרו לא הוא, כי ממנו משתלשלות כל הגלויות, הכלליות והפרטיות, כי כל שעבר על ישראל כעם עובר כל אדם משך חיינו שעל זה אמר דוד "כל משברך וגלויותך עלי עברו" ושורש כל הגלויות היא הכפירה, כי פרעה כופר גדול היה, ולכן החציף פניו ואמר לא ה' אשך אשמע בקלו לשלח את ישראל, לא ידעתי את ה', והכפירה היא שמולידה באדם גאוה הבאה מיסוד האש, ופטפטנות הבאה מיסוד הרוח, ותאוה הבאה מיסוד המים, ועצבות ועצלנות הבאים מיסוד העפר, כי הכפירה

אמירת תחנון ונפילת אפים בבית הכנסת כשהאבל מתפלל שם – ח"א דיון המושג ע"י בית הוראה "חוט של חסד" מאת הרה"ג ר' אלחנן שלום אלגורוד שליט"א ר"כ הוראה ודומ"צ דק"ק "חוט של חסד" ודיין בביה"ד "משפט וחסד"

ש"ת של חסד ?

ענינו ולא 'תחנון' כמו שכותב הרד"א וכן הוא המנהג? דב'תחנון' ו'למנצח' ו'תפלה לדוד' לא שייך טעמא דנפילת אפים? ואפשר לומר שכונת הרב בעל הלבוש לומר, דבנפילת אפים אין צורך לטעם 'משום דאיתקש לחג' דמפני טעם אחר אין לאמרו. וזוהו יתיישב איך הרב בעל הלבוש כתב טעם אחר ולא פנה אל טעם שבלי הלקט אפילו להזכירו, אלא שלא כתב טעם זה אלא לומר דנפילת אפים איכא טעמא אחרת, אבל טעם שבלי הלקט דאיתקש לחג אצטרך לשלא יאמרו 'תחנון' ו'למנצח' ומזמור 'תפילה לדוד'. ואפשר ג"כ דלפי טעם הלבוש אומרים 'תחנון' ו'למנצח'. ואף הבגדי ישע [סי' קל"א ס"ד] מביא להדיא שבאבל יש שני טעמים – הטעם של הלבוש והטעם של שיבולי הלקט, ולא פליגי, וז"ל: "באבל יש ב' טעמים: חדא הנ"ל, כי באבל הדין מתוחה, על כן שלא להגביר כחה כנ"ל אין נופלין; ועוד דאיתקש אבל לחג. והטעם בחתן ובמילה: מפני ששרוין בשמחה ועת התעוררות ומידת הרחמים כמו בשבת וי"ט, לכך אין נופלין שלא לעורר מידת הדין בעת הרחמים".

לא מתפלל עמהם – כל שנמצא בבית או שבבית זה היה המת אין אומרים שם תחנון [שולחן הטהור א"ח סי' קל"א ס"ז].

במנחה, כתב רב שרירא גאון ז"ל שיש נופלין על פניהם" (ובשרית חרות יעקב [לג"ר יעקב עדיד זצ"ל א"ח סי' כ"ח] מבאר מדוע הריב"ש נוקט "מנחה" ולא "שחרית" וז"ל: "ואפשר לומר שבה לשלול תפילת ערבית, והוא ע"פ מנהג מקומות שהגנו ליפול בערבית כנוכר בטור [א"ח סי' רל"ז] בשם רב שר שלום גאון יע"ש, ולכן כתב שבמנחה היו נופלין בבית האבל ולפוקי ערבית שבבית האבל לא היו נופלין, כי כיון דתפילת ערבית רשות לא החמירו בה ליפול על פניהם בבית האבל. זה נלע"ד". אמנם ש"ת משפטי עוזיאל [הנ"ל] מביא ביאור אחר מדוע נקט הריב"ש דווקא "מנחה" ולא "שחרית", וז"ל: "ולי נראה דשפיר יש הבדל ביניהן, האילו ושעת מנחה היא צלעות דרעואי ממו שכתוב בגמרא [ברכות ו' ע"ב] 'לעולם יהא אדם הזיר בתפלת המנחה, שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת מנחה', הלכך נהגו לומר נפילת אפים אפילו בבית האבל ואין להימנע משום שמדת הדין מתוחה".

תשובה זו נכתבה לע"נ האברך היקר המסולא בפז והמדוכא בייסורים שנפטר בדמי ימיו בשבוע שעבר, מן המיוחדים בשיבתנו הקדושה – ישיבת "חוט של חסד" פניה"ק ירושלים תובב"א, הרב יוסף רפאל בן אריה וכוכבה זצ"ל למשפחת לבנון. יה"ר שיקים ככולנו הפסוק [ישעיה כ"ה, ח'] "בלע המות לנצח, ומחה ה' א-לוקים דמעה מעל כל פנים".

א. הטעם שאומרים תחנון בבית האבל לשיטת שיבולי הלקט וסיעתו

א. שיבולי הלקט [ענין תפילה סי' ל] מבאר מדוע אין אומרים תחנון בבית האבל, וז"ל: "בבית האבל אין נופלין על פניהם משום דאיתקש לחג דכתיב [עמוס ח', י'] 'הפכתי חגיכם לאבל' הלכך אין אומרים ויודי ותחנונים בבית האבל", והב"י [א"ח סי' קל"א ס"ד] מביא את טעמו של שבוילי הלקט.

ב. הובא בב"י בא"ח סי' קל"א ס"ד] סובר שהמתפללים בבית האבל אינם נופלים על פניהם ואינם אומרים תחנון, והב"י [הנ"ל] כותב שזהו מנהג העולם ופוסק כן להלכה בשו"ע [א"ח סי' קל"א ס"ד], וכך סוברים כל הפוסקים האחרונים וכן נוהגים האידנא. ויש להוסיף שדין זה שאין אומרים תחנון בבית האבל, הוא אפילו כשיש שם ספר תורה [עטרת זקנים א"ח סי' קל"א ס"ג] 'לעולם יהא אדם הזיר כן אומרים בבית האבל, אבל לא תהידיים והתחיינות שמופיעים בסדר הסליחות], וגם אם האבל הוא אשה או קטן [דרך החיים דיני תחנון סי' ז, שלחן שלמה א"ח סי' קל"א], ואף אם אין כלל אבילים נוהגים שלא לומר תחנון כל שבעה בבית שהמתה היה שם [כה"ה] א"ח סי' קל"א ס"ק ט"ז, גשר החיים ח"א כ"כ ס"ג (ומבאר גשה"ח שהיינו הבית שהמת נפטר שם או שהביאנו לשם אחרי פטירתו אף שאין זה ביתו שדר שם, כפי המת משוטטות מהקבר לבית הווא שהיה שם בעת פטירתו ולאחר מכן; אך אם לא נפטר שם וגם לא הביאנו לשם אחרי פטירתו, אין שום ביתו שגד שם כל ימיו ושם מוליקי פ"ו ומתפללים לע"נ, אם אין שם אבילים, כן אומרים [תחנון]], וגם במנחה של יום השביעי שכבר אין דין ישיבה על הקרקע לאבילים מ"מ אין אומרים תחנון [דרך החיים ה"ל]. ובית האבל שאין אומרים שם תחנון, כולל את כל חזרי הבית, ואפילו בבית שיש לו כמה קומות והאבל יושב בקומה אחת ואילו הקהל מתפללים במניין בקומה אחרת באותו בית ששייך לאבל והאבל

נשאלתי אודות אבילים שאין באפשרותם להביא מנין אנשים לביתם לתפילת שחרית במהלך שבעת ימי האבלות ולכן הולכים להתפלל בבית הכנסת, מה הדין לגבי אמירת תחנון ונפילת אפים בבית הכנסת?

תשובה

א. האם אומרים תחנון בבית האבל לגבי עצם מצות נפילת אפים ותחנון, כותב שו"ת משפטי עוזיאל [כרך ג' א"ח סי' י"א] וז"ל: "עיקר נפילת אפים הוא רשות ולא חובה [טור א"ח סי' קל"א משם רב נטרונאי גאון], אולם אעפ"י שהיא רשות, הואיל וקבועה קדמוניתו בסדר התפלה של שחרית ומנחה, נעשית כחובה מטעם המנחה, והרי היא כתפלת ערבית שאע"פ שקיי"ל להלכה שהיא רשות [ברכות כ"ז ע"א], ואע"פ כן שאין לבטלה משום מצוה [שם כ"ז ע"א תוד"ה 'תפילת השחר', טור וב"י א"ח סי' קל"א], והוא הדין לנפילת אפים – הרי היא מצות מנהג של 'לא תטוש תורת אמך' [משלי א', ח' ו'כ"ג].

ב. הלבוש [שם ס"ד] מוסיף טעם אחר, ומסביר את החילוק בין אבל לבין חתן, וז"ל: "ונהגו שלא ליפול על פניהם וגם שלא לומר מזמור התחנון לא בבית האבל ולא בבית החתן אפילו כשיש שם ספר תורה, ולא בבית הכנסת ביום שיש בו מילה, ולא כשיש שם חתן בבית הכנסת. ונ"ל שאין ככולם טעם אחד, כי הטעם בבית האבל – כטעם שאין נפילת אפים בלילה שלא להגביר כח הדין ח"ו כי האבל כבר מדת הדין מתוח כנגדו והוי כמו קיצוץ ח"ו, והטעם בחתן ובמילה – מפני ששרוין בשמחה ועת התעוררות מדת הרחמים כמו בשבת וי"ט".

ב. חסד אומרים תחנון בבית האבל לשיטת שיבולי הלקט וסיעתו

אמנם החכמת שלמה [עו] מביא נ"מ בין הטעם של שיבולי הלקט והלבוש, וז"ל: "נהגו בדין מת שלא ינתן לקבורה בענין דאין עליו חיוב אבילות ולא אנינות, אם מתפללין אצלו אם אומרים תחנון או לא, אז תליא בשני הטעמים מדוע אין אומרים תחנון בית האבל: דלהך טעמא דכתיב [עמוס ח', י'] 'הפכתי חגיכם לאבל', אי"כ בזה שהמת מונח ועדיין לא חל עליו אבילות, יש לומר תחנון; אך להך טעמא דמידת הדין מתוח, אי"כ מכל שכן דאחר מידתה קודם קבורה שמידת הדין מתוח בוודאי, על כן אין לומר תחנון. כן נראה לפענ"ד נכון, ודו"ק היטב".

כנסת הגדולה [שם הגה"ה אות י"ד] תמה על הלבוש מדוע הוצרך להביא טעם אחר מהשיבולי לקט, ומתוך שאינו חולק אלא רוצה לומר שיש טעם אחר לכך שאין נפילת אפים בבית האבל, וז"ל: "שטה י"ט: בבית האבל אין נופלין על פניהם משום דאיתקש לחג וכו'. נ"ב: בספר הלבוש כתב הטעם שאין נופלין על פניהם בבית האבל, כטעם שאין נפילת אפים בלילה שלא להגביר מדת הדין ח"ו, כי האבל כבר מדת הדין מתוחה כנגדו כמו קוצץ ח"ו. ע"כ. ותמה אני לפי טעם זה, למה אין אומרים 'למנצח' ו'תפלה לדוד' הטה אלקי אזנך

הטור [א"ח סי' קל"א] פוסק שהמתפללים כן נופלים על פניהם, וז"ל: "ונופלין על פניהם בבית האבל ואין נופלין בבית החתן". כך גם פוסק הריב"ש [בתשובה סי' תי"ב] בשם רב שרירא גאון, וז"ל: "וכן בבית האבל

בנידון השאלה

סיפור לשולחן שבת

בזכות מה?

התמיהה זו נשאלה ונשאלת עד היום. גם אל רבי יהודה-לייב רבה של העיר ינוביץ', אחיו של רבי שניאור-זלמן מלאדי הגיע אותה שאלה מפני מה זכו הוריהם לבנים כאלה צדיקים וגאונים. השיב רבי יהודה-לייב: "זה בזכות אמנו, שהייתה בעלת מסירות-נפש על תורה ויראת-שמים". וסיפר: "פעם אחת, כשחזר אבינו ממסע

בעצמו ולתדהמתו גילה, כי בעצם לא הגיע במידותיו הטובות למדרגה רמה יותר מזו של בעלי-החיים.

מסקנה זו חדרה עמוק ללבו והוא החליט ללמוד את תורת חסידות תב"ד והפך לחסיד.

ראש השנה לחסידות

כאשר באו אנשי המשטרה הרוסית לאסור את רבי שניאור-זלמן מלאדי, בחול-המועד

מספר המידות

שנה שיש בה ברכה, סימו שגם ישראל ירו וירבו. [בנים מ']

המשך דבר ראש הישיבה

מטיח כלפיו שאינו צדיק ח"ו. ואז מידת הדין תובעת את כבוד ה' ותובעת להצדיק את ה', ואז הצרות רק מתגברות, והכול נסגר לבן אדם והוא מאבד את כל האושר ואת שמחת החיים.

והתורפה היחידה והתשובה הגדולה ביותר היא פשוט לחזור להאמין שה' צדיק, להצדיק את ה', להאמין שה' טוב וכל מה שהוא עושה זה רק טוב. לא להבין, רק להאמין! אל תנסה להבין, כי אתה לא תבין בשכל המוגבל שלך את הטוב האינסופי של הבורא, אבל תאמין בצדיקים שמלמדים את דרך האמונה, ותגיד תודה על מה שנראה בעיניך כרע – ועל ידי זה אתה מצדיק את ה', ובזה אתה מסיר מעליך את כל הדינים ומעורר על עצמך רחמים עצומים, ובודאי תיושע בגשמיות וברוחניות.

לא נמאס לך?

אנשים יכולים לתמוה עלי, למה אני חוזר על עצמי שוב ושוב, כבר שמענו שכול לטובה ושעל ידי התודה מתבטלות הצרות. אך באמת לא עלי התמיהה. התמיהה הגדולה היא על אותם בכינים, שהם אלה שחוזרים על עצמם שוב ושוב. הם רואים שלמרות כל הבכינות – הם לא פתרו שום בעיה בחיים והצרות שלהם רק התגברו, ובכל זאת לא נמאס להם לחזור על התלונות ועל הבכיות שלהם שוב ושוב.

ובאמת אני לא חוזר על עצמי כלל, כי אולי אצל חלק מהקוראים הדברים האלה נראים כחזרה על מה שכבר נכתב בעבר, אבל אצלי הדברים האלה הם חדשים ממש, כי את האמונה צריכים לחדש בכל יום, "בכל יום ויום יהיו בעיניך כחדשים", "חדשים לבקרים רבה אמונתך".

וגם אם זו אכן חזרה – שווה לי לחזור על עצמי בשביל קורא אחד שיתעורר להבין עד כמה הוא מוזיק לעצמו עם הבכינות שלו, שיבין מה הוא עושה לעצמו, ויתעורר לעזוב את דרך הבכינות המובילה לאובדן, ולהתחיל ללכת בדרך האמונה, התודה והישועות, שהיא ורק היא הדרך לפתור את כל הבעיות ולהגיע לאושר ולשמחה ולחיים של משמעות, ורק אז הדרך הגאולה השלימה.

ואם היו כאלה נותנים שבח והודיה תמיד לה' יתברך על הטוב ועל הרע, בודאי היו מתבטלים כל הצרות וכל הגלויות לגמרי וכבר הייתה גאולה שלימה.

את life ואת אהבה כלפי בית ישראל.

נא להתפלל לרפואת משה בן אידה, גילה בת ציפוריה. שרה לאה בת יוכבד מיכל. להבדיל לע"י שמרית תמר בת מרים, ארז רפאל בן כוכבה ז"ל

פדה בשלום נפשי

לכבוד יומא הדילולא כד טבת רבי שניאור זלמן מלאדי זיע"א

המיועד "מורדים במלכות" בתנאים קשים מנשוא, אך כשהבחינו החוקרים כי מדובר באיש קדוש, העבירו אותו לתא אחר כשהתנאים בו היו נוחים יותר מקודמו.

לאחר חקירה ממושכת וישיבה בבית המעצר חמישים ושלושה ימים, נוכחו שרי המלוכה שחקרו בעצמם את הרבי, כי פעל ביושר לבב ובנקיין כפיים, וחתמו על כתב השיחרור.

ביום שחרורו - י"ט כסליו תקנ"ט, נגלו אל האדמו"ר הזקן רבותיו הבעל של טוב והמגיד ממעזריטש וסיפרו לו כי הסיבה למאסרו היא מפני שמפרסם חסידות ברבים, כולל גם עניינים כמוסים שבתורת הסוד, על אף שכבוד אלוקים הצנע דבר. כאשר שאל אדמו"ר הזקן את רבותיו אם יפסיק מעתה לפרסם את תורת החסידות, אמרו לו הבעש"ט והמגיד כי להפוך מעכשיו שכבר נפסק בשמים כי מותר לו להפיץ חסידות ברבים, הרי ימשך ויתגבר בהפצת לימוד החסידות. ומכאן המקור לשם חג הגאולה- ראש השנה לחסידות שחל ב"ט כסלו.

עצת צדיק מבצעים מיד

המגיד ממזריטש נסע פעם אחת עם תלמידיו והם התאכסנו באכסניה יהודית. בעל האכסניה פנה אל המגיד וביקש את עצתו בשאלה אם כדאי לו לעזוב אכסניה זו, שמחירי החכירה שלה התייקר מאוד, ולעבור לאכסניה של שמעבר לנהר. הפנה אותו המגיד אל תלמידו רבי שניאור-זלמן ואמר: "הוא חכם נפלא".

כששמע רבי שניאור-זלמן את פרטי העניין המליץ לבעל האכסניה לעבור לאכסניה השנייה ובירכו בברכת "משנה מקום משנה מזל לטובה ולברכה". בבוקר ראה רבי שניאור-זלמן כי האכסניה ריקה וכי בעל-הבית עומד ליד עגלות טעונות וממתין לצאת האורחים. הסביר בעל האכסניה, שהוא שמע כי כשמקבלים עצה מצדיק, יש לבצעה מיד. בעודם חוצים את הנהר הבריך ברק מסנוור וכל האכסניה הישנה עלתה בלהבות. זכות הצדיק רבי שניאור זלמן מלאדי בעל התניא, זכות תורתו ומעשיו תהא למגן וצינה עלינו ועל כל עמי"א אמן!.

סוכות בשנת תקנ"ט, ביקש הרבי להרהר בדבר ויצא מן הבית מבעד הדלת האחורית, כשהוא שוקל בדעתו מה לעשות

מפקד קבוצת החיילים שבאה לאסרו הבין את המצב העדין, והחליט להמתין עד אחרי החג. ואמנם, החיילים חזרו לבית הרבי באסרו-הג, למחרת שמחת-תורה, ואז הסכים הרבי ללכת עמם.

מסופר שבטרם בוא השוטרים בפעם השנייה, התייעץ הרבי עם אחד מגדולי חסידיו, רבי שמואל מונק'ס אם להאסר.

תשובת החסיד לרבי הייתה נועזת וחרפה מאוד: "ממה-נפשך – אם הנכס 'רבי', הרי לא יקרה לך מאומה; ואם אינכם 'רבי' – באיזו רשות נטלתם מעשרות אלפי יהודים את תענוגות העולם-הזה?"

התשובה הזאת היא שגרמה לרבי להסכים ללכת עם אנשי המשטרה כאשר נאסר אדמו"ר הזקן בעל התניא, ביקש לשלוח שליח לרבי לוי יצחק ממברדיטשוב שיעתיר ויתפלא בעדו, אך השליח שכח את שם אימו של בעל התניא...

כאשר הגיע לברדיטשוב ורבי לוי יצחק שמע את הבשורה ואת בקשתו של אדמו"ר הזקן, פתח את החומש ונפתח בפסוק "וירא יעקב כי יש שבר במצרים" אמר רבי לוי יצחק: "שבר" ר"ת - שניאור בן רבקה, אסור ביד מצרים. בתחילת מאסרו ישב הרבי בתא

מכון חכמת השלום

השער שלך למקצועות התורה

לאחר ההצלחה האדירה בקורסים הקודמים!

אנו פותחים ירושם נוסף לקורסים הבאים:

הדרכת חתנים, הדרכת כלות, משגיחי כשרות, כשרות הבית היהודי לנשים

הדרכת חתנים	<p>הקורס יכלול את לימוד הלכות טהרת המשפחה, מועבר ע"י רבנים מוסמכים ובלווי ספגות יחודיות, בדגש מיוחד על הדרכות בשלום בית לפי הכונות ובלווי מור' הרה"צ ר' שלום ארוש שליט"א.</p>
הדרכת כלות	<p>הקורס יכלול את לימוד הלכות טהרת המשפחה ופונה לנשים שמשקקות בקירוב, בדגש מיוחד על הדרכות בשלום בית לפי הכונות מור' הרה"צ ר' שלום ארוש שליט"א.</p>
משגיחי כשרות	<p>הקורס סכין את התלמידים לפסחיו הרבנות הראשית, מועבר ע"י רבנים מוסמכים בתחום העוסקים בפיקוח כשרות הלכה למעשה, ובלווי ספגות יחודיות.</p>
כשרות הבית היהודי לנשים	<p>הקורס מועבר אחת לשבוע, הלימוד מסיף את הלכות כשרות המטבח הלכה למעשה, בלווי ספגות יחודיות, הנשים יצאו עם ידע רחב בעולם הכשרות המסעי.</p>

ההצלחה שלך היא ההצלחה שלנו

לרישום: 0583266553

בהכונות גדולי ישראל

ההצלחה שלך היא ההצלחה שלנו
לרישום: 0583266553
 בהכונות גדולי ישראל

חניון באהבה

לימודי הצלחה פרק א מאת הרב יצחק אבוחצירא. יועץ חינוכי, מאבחן ומטפל.

הורים יקרים, עלינו לדעת כי: בכדי להגיע להצלחה בחיים, הדבר האידיאלי ביותר הוא- להגיע ל"איוון הראוי" בין המצוי לרצוי. דהיינו, בין המצב שלי עשוי לבין המצב שבו אני רוצה להיות. כאשר אני בודק את רמת הרצוי שלי, אני מוכרח להתחשב במכלול התכונות השונות שלי כאדם. גם הצלחה של תלמיד בלימודים, וגם הצלחה בחינוך הילדים, נובע מנקודת "איוון" בין המצוי לרצוי, כפי שיתבאר בע"ה בהמשך המאמרים בסדרה.

מתחילים בהדרגה

או סיכמנו, שמתחילים בהדרגה עצימת כל אחד, יבדוק את "רמת האמונה" שלו בעצמו, בכל התחומים שבהם הוא רוצה לראות את הצלחתו. אח"כ נבדוק עד כמה הוא מאמץ בהצלחה שלו ושל ילדיו בתחום הלימודי.

הורים יקרים, בדיוק כפי שאנו משרישים דפוסי ההתנהגות נכונים ע"י דוגמא אישית והדרכה חינוכית, כך בדיוק עלינו להשריש "חינוך לאמונה בהצלחה".

"אימון חינוכי" זה, נועד לא רק למבוגרים, אימון זה נועד גם לצעירים, ואפילו לילדים שרק מתחילים את החיים.

אימון זה, הוא העיקרי ב"חינוך הביתי לדפוסי התנהגות" ולכן, כפי שדפוסית התנהגות נכונים אמורים להיות מושרשים אצל הילד כשהוא שיתר מוקדם, כך גם "אמונה בהצלחה" צריכה להיות מושרשת בילד מקטנותו, וכמה שהוא צעיר יותר, טוב יותר.

ובכן בואו בע"ה נצא לדרך, להאמין בעצמנו ולהשריש את האיוון ואת דפוסי החשיבה הנכונים לילדים שלנו כבר בגיל צעיר, כך החיים שלנו ושלם יהיו בע"ה טובים יותר גם בהמשך חייו. בהצלחה!

לייעוץ טלפוני ללא תשלום/או לתיאום פגישה צור קשר בניימ ג' - ד' משעה 10-8 בערב 0548-434-435 מייל: a0548434435@gmail.com

בדיחות הדעת

רב מספר לחברו: "אתמול חיתנית שלושה זוגות וזה עשה לי הרגשה טובה לשמוח שבעה לבבות".

מתקן אותו החבר: "אתה מתכוון לשישה לבבות!"

עונה לו הרב: "לא, התכוונתי לשבעה, מה אתה חושב, שאני עונד בהתנדבות!"

זמנים וארא תשע"ח

ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
16:29	16:35	16:26	16:38
17:34	17:36	17:34	17:37
18:12	18:09	18:09	18:13

הפטרות השבת
יחזקאל פרק כח' פסוק כה' עד פרק כט' פסוק כא' -
"כה אמר ה'"

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד" רח' שמואל הנביא 13 ת.ד. 57669 - ים סג' 02-5812210 פקס 02-5812252 לקבלה בדוא"ל ולתגובות כתבו לנו: 5812210@gmail.com

להשקיע, לפייס, לקנות מתנות ופרחים וכ' בכדי להגיע להצלחה בזוגיות. אך על מנת להבין מה זו הצלחה, עלינו להגדיר את המושג "הצלחה".

הגדרת הצלחה היא: הגשמת שאיפות ומטרות או השגת תוצאה טובה יותר, מתוך מאמץ והשקעה.

כל אחד מאיתנו רוצה הצלחה, במה? בכל מיני תחומים: הצלחה ברוחניות, בקדושה והתקדמות לה', הצלחה בפרנסה, במכירות ובעסקים, הצלחה בשלום בית, הצלחה בחינוך הילדים ואפילו הצלחה בהרזיה ...

איך עושים את זה? איך יודעים שאנו בדרך להצלחה? תמשיכו לקרא, על זה בדיוק אנו מדברים.

תמשיך לפדל

אומרים, שהדרך להצלחה דומה ל"רכיבה על אופניים" אם אתה לא מפדל, לא מתאמץ - כנראה שאתה בירידה.

אך אם אתה מפדל ומתאמץ - תהיה בטוח שאתה בעליה.

אדם יכול להרגיש שהוא בדרך הצלחה - כי הוא מתאמץ, מגיע להישגים, שואף לעוד, מתאמץ שוב ומתקדם ועולה כל הזמן.

בעולם הקאפיטליזם-אימון אישי לעסקים, טוענים: שגישה מנצחת להצלחה, מורכבת מ: "האני, השיטה והמוצר" שלושתם ביחד, הם "גורמים חשובים להצלחה".

אך מתוכם החשוב ביותר הוא ה"אני".

חשוב שיהיה לך מוצר טוב, שמביא תועלת רבה. חשובה השיטה שאתה משווק אותה ומצב אתה, אך החשוב ביותר הוא אתה, האדם עם ערכים מוצקים, הערכה אישית שאתה חשוב ונצרך, הערכה עצמית גבוהה, אמונה בעצמך, ביכולת שלך, במטרה שלך ובמוצר שאתה רוצה למכור.

ככל שהרגשות שלנו עזים יותר ביחס לרעיון או מטרה, ככל שאנו משוכנעים יותר במטרה שנטועה עמוק בתת ההכרה שלנו, כך אנו בכיוון הנכון בדרך להגשמה של המטרה.

במילים אחרות: "היחס שלך לעצמך, קובע את רמת הצלחה שלך, יותר מהמינוניות והאימון שאי פעם קבלת".

רצון, עבודה והתקדמות

אותו הדבר בדיוק בנושא שלנו "הצלחת הילד בלימודים".

רק לפני שבוע"ה נחיל בעבודה, חשוב לי להבהיר "נקודה אחרונה וחשובה" בנוגע להצלחת הילד שלנו בלימודים ובחיים.

מבחינת כשאני מדבר על "הצלחה", אני לא מתכוון לצינוני ה-100% במבחנים, או לילד רגוע, שקט ו"נטול בעיות".

מבחינת הצלחה היא: "רצון, עבודה והתקדמות".

מילים יפות, נכון?! ברצוני לספר לכם "סוד" - שמילים אלו יהיו בע"ה מילות הקסם של המאמרים הבאים בסדרה.

ובחזון. כמו שמסבירים חז"ל על הפסוק "מי בזבז ליום קטנות" מי בזבז שולחנם של צדיקים? קטנות אמונה שהייתה בהם.

עלינו להחזיר לעצמנו היטב, שכל אחד מאיתנו, הורה כילד- ראוי להצלחה, רוצה ויכול להצליח בחיים.

וכדי להתחיל להצליח ולהתקדם בהצלחה, עלינו לדעת מהי הדרך שתוביל אותנו להצלחה, או באילו צעדים עלינו לנקוט בכדי להצליח.

הדרך להצלחה מתחילה בנו

הדרך להצלחה מתחילה בנו ההורים, שהרי אם אנו לא מאמינים שאנו "מצליחים" או "יכולים להצליח", כיצד נוכל להעביר את ה"אמונה" הזו לילדינו?!

בואו נחשוב על סיטואציה שכולה להיות: דוד, הוא ילד שנכשל מאוד בכיתה. המורה שלו מחליט לבצע עבודה אישית עם הילד, וחושב לשתף גם את האבא ולבקש ממנו שיצא עם דוד יומיים בשבוע ל"טיול אישי" וישוחח איתו "שיחת מוטיבציה" בשיחה, האב יטבח להעביר לבנו מסרים: "עד כמה הוא טוב והכס ויש לו סיבות רבות להצליח וכו'".

המורה הגיע לבית הילד, להציע לאב שיצא עם בנו ל"טיול אישי", לערוך, התברר לו שהאב מפוטר מעבודתו כבר חצי שנה עקב חוסר קשה של אשתו, המצב הכלכלי והרגשי של ההורים קשה מאוד, והמשפחה כולה עסוקה בדאגה ועזרה בבית.

בואו נחשוב ביחד: האב במצבו, מתאים להעביר שיחת מוטיבציה לילדו? הרי בוודאי שלא! בסיפור עובד זה גם האב בעצמו זקוק "לחונך" שיוכל לעבד איתו את הבעיה המשפחתית וייתן לו כלים והסתכלות נכונה להצלחתו הוא.

ולכן המסקנה היא, עלינו לעבוד עם עצמנו ולבדוק את רמת האמונה שלנו בעצמנו ותוך כדי לעבוד עם ילדינו. (למעוניינים לבצע עבודה אישית/זוגית- למר"ר הרב שלום ארוש שליט"א יש על כך דיסקים נפלאים).

מהם המפתחות להצלחה?

"הדרך להצלחה" יכולה להיות קלה או קשה, הכל לפי המצב שבו אנו נמצאים ולפי ה"גישה" שבה אנחנו נוקטים.

נפתח בע"ה בדוגמא מהעולם העיסוקי: נניח בתקופת שפע כלכלי ולפני חגים, לא נדרש מבעל עסק להשקיע הרבה בפרסום או בהזולת מחירים- כי לאנשים יש כסף זמין לקניות והם בלאו הכי קונים.

לעומת זאת, בתקופת מיתון והאטה כלכלית, נדרש מבעל עסק מאמצים רבים ופרסום מסיבי כדי להגיע להצלחה עסקית.

דוגמא נוספת מהזוגיות: בתקופת פריחה ביחסי הזוג- גם מחוזה קטנה, יכולה להתפרש כהצלחה נוספת בזוגיות. אך בשנות משבר. נדרש מבו הזוג להתאמצ.

אף אחד מאיתנו, בוודאי לא היה מסרב שהילד שלו יהיה הטוב ביותר והמוצלח מוצלח בלימודים או רצוי שיהיה מוצלח גם בהליכותיו, בהתנהגותו ובחיים בכלל.

הצלחה בכל תחום שהוא ובמידות הצלחת הילד בתחום הלימודי, הוא ממש חלום של כל הורה.

ולנו באמת רוצים לראות בהצלחת ילדינו, ואלו אפילו מוכנים להתאמץ בשביל להשיג את זה, רק הבעיה היא שלא תמיד זה קורה. לא תמיד ההצלחה-מצליחה.

נוסחת הקסם

בואו נחשוב ביחד מה הסיבה. מה הסיבה לכך, שהילד שלנו "לא הכי מוצלח" או אפילו "לא בכלל"?!

יכולת להיות לכך סיבות רבות:

1. מנת משכל (IQ) נמוכה.
2. בעיות גופניות, כמו שמיעה או ראייה.
3. קשיי למידה שונים.
4. בעיות קשב וריכוז.
5. בעיות רגשיות שבגללם אין לילד פנאי ללמוד.
6. בעיות חברתיות, שגורמות לילד להיות מוסח מהלימודים.
7. הילד לומד במקום שהוא "גדול עליו" כמורה רמות והוא לא יכול לעמוד בתחרות שווה מבחינת יכולותיו.
9. חוסר מוטיבציה, ועוד כהנה וכהנה סיבות מסיבות שונות.

בואו ננסה לרגע, לצאת "מהקופסא המרובעת" שלנו, מתפיסת העולם השגויה שאנו לפעמים מאמינים בה: "שאינו כבר מה לעשות" או "שלא כולם חייבים להצליח", נניח לרגע את כל מה שמונח לנו בראש בכל הנוגע לצמד המילים "הילד שלנו והצלחה בלימודים" ונסה "להסתכל מלמעלה" להתבונן ולמצוא את המניע המשותף שבין כל הילדים שמצליחים בלימודים.

לאחר שנמצא את "נוסחת הקסם של הצלחה" ננסה לראות כיצד ניתן להעביר את הנוסחה לילד ולהעלות אותו על אותו גל הצלחה.

אם יש רצון אז יש הצלחה

אך לפני שנתחיל לעבוד עם הצלחת הילד, נחשוב היכן אנו מחנכים את הילד, נמצאים על מפת הצלחה.

נחפור קצת בתוכנו ונתבונן ב"אמונות" הפנימיות שלנו ונחשוב: האם אנחנו הורים מצליחים? האם כל אחד מאיתנו יכול להיות מצליח?

התשובה היא: בפירוש כן. כל אחד מאיתנו מצליח, ויכול להמשיך ולהצליח יותר. כי בכל מה שקשור להצלחה- כל אחד רוצה! וכמידת הרצון כך מידת הצלחה.

נחשוב דבר נוסף: האם יש משהו שמגביל אותנו או את ילדינו מלהיות מצליחים?!

התשובה היא: ההגבלות היחידות שיכולות להיות הן "אנחנו בעצמנו", שהרי למעשה איננו מוגבלים ביכולות או בכישורים שלנו, כמו שאנו מוגבלים באמונה שלנו, באיפה

פרסום למוסדות "חוט של חסד" דרושות טלפניות למשמרת צהרים-ערב (עד השעה 19:00) במוסדים ותמריצים סביבת עבודה צנועה צוות חם ומגובש

פרסום למוסדות "חוט של חסד" מוטיבציה אתכם להשתתף בפעילות במתחם "בית רבינו" המקום פתוח כל יום משעה 14:00 ומתקיים בו שיעורי תורה בכל יום תפילת מנחה בשעה 16:00, לאחר מכן שיעור קצר תפילת ערבית בשעה 17:00

כתובת: בית הכנסת "נחל נובע מקור חכמה" רח' חיל השריון 4 שכונת נווה טרף ראשון לציון